

Issittumi Uuliamik Gassimillu Misissuinnermut sullissivik Ilisimatusarfik, Kalaallit Nunaat

NAATSUMIK ILISIMATITSINEQ #1: 16 Marts 2016 ILISIMATUUT ISSITTUMI UULIAMIK GASSIMILLU MISISSUINERAT PILLUGU SULLISSIVIUP ILISARITINNERA

Ilisimatusarfimmi ilisimatuunut Issittumi uuliamik gassimillu misissuinnermi sullissivik marsip 16-iani 2016-imi ammarneqarpoq. Sullissivik Professori Anne Merrild Hansenimik Professori Rachael Lorna Johnstonimillu aqunneqarpoq, taannalu ilisimatusarfimmi Inuiaqatigiilerinermik, Aningaasaqarnermik Tusagassiornermillu Ilisimatusarfimmut atassuteqarpoq.

Sullissivik Issittumi, pingaarnermillu Kalaallit Nunaanni, uuliamik gassimillu misissuisarnermi inuiaqatigiinni aningaasaqarnermilu sunniutaasartut kingunerilu pillugit najukkamiit, namminersorlutik oqartussat allaffeqarfianiit, uuliamik gassimillu ingerlatsivinniit, NGO'nit ilisimatusarfinniillu sinniisussanik katersiniarpoq. Sullissivik Nuummi Ilisimatusarfimmiippoq, sullissivimmili aqutsisut Kalaallit Nunaanni illoqarfinnut tikeraarniarput. Angalanerminni inuiaqatigiit assigiinngitsut naapinniarpaat, suliamut attuumassuteqartunik sulialinnik qaaqqusaqartassapput soorluttaaq innuttaasut ernumassuteqartut isummaminnik annissiffissaqarnissaanik, ammasumik oqalliffissaqartoqarnissaanik, sullissivimmilu suliat pillugit paasisaqarnerunissamut periarfissiiniartut.

Immikkut ilisimasalinnik Kalaallit Nunaanni suleqatigiinnik pilersitsisoqassaaq, taakkulu Issittumi uuliamik gassimillu misissuinnermi aningaasaqarnikkut inuiaqatigiinnullu sunniutaasartut pillugit misissukkanik suliaqartarnerminni paasisaminnillu avitseqatigiittassallutik. Misissuisussat Issittumi aningaasaqarnermi, naalagaaffiit pissusiinut, piorsarsimassutsimut; Inatsilerinermut; Nunani assigiinngitsuni pissutsinut nunalerinermilu ilisimasassarsiortunut saaffiginnittassapput. Attaviit aamma ilisimatusarnermut suliaqanngitsunit atorneqarsinnaassapput.

Sullissivik innuttaasunut ammasunik Issittumi uuliamut gassimillu tunngassuteqartunut ataatsimeersuartitsinernik aqqissuussisarniarpoq. Aqqissuussinerit ilaatigut tamanut tigussaasunik inerniliussaagallartunik saqqummiussinernik imaqaassapput.

Sullissiviup pisortai attaveqarfinnilu ilaasortat nunat tamalaat ataatsimeersuarneranni pegataasassapputtaaq, ilisimatusarnerminnilu sullissivik nittarsaalluartassallugu. Ilisimatusarnermi paasisat pisariaqartinneqartut aallaavigalugit assigiinngitsutigut paasissutissiissutigineqartassapput.

Ilisimatusarnermut saqqummersitat saniatigut aamma angusanik pingaarnernik eqikkaanernik imaqartunik 'naatsumik ilisimatitsissutinik' saqqummersitsisoqartassaaq. Taakkulu Kalaallisut, Danskisut, Tuluttullu saqqummiunneqartassallutik. Ulluinnarni oqaatsit atorlugit saqqummiussisoqartassaaq saniatigullu ilisimatusarnermut atatillugit saqqummiussisoqartassalluni. Katersat siammarterluarnissaat anguniarlugu sullissiviup nittartagaatigut eqqaamassutissatut allattukkanik aaneqarsinnaasunik ikkussisoqartassaaq.

Sullissiviup kalaallit siunissami eqqarsartartussai aqutsisussaalu ineriartortinneqarnissaannut ilinniartinneqarnissaannullu ikorfartueqataanissaq siunertaraa. Taamaattumik sullissiviup siulersuisuisa sulisuisalu Ilisimatusarfimmi PhD-nngorniat kandidatinnngorniallu immikkoortortani attuumassuteqartuni aqutissiuuttassavaat, aamma sociologimut, nunat tamalaat akornanni inatsisilerinermut, uuliasiornermi gassilerinermullu ingerlatsivinnut tunngasunik Ilisimatusarfimmi ilinniartitsisoqartassaaq. Taassuma saniatigut sullissivimmi siulersuisut Ilisimatusarfimmi ilinniartitsinissamut neqeroorutinik ineriartortitseqataanissamut pimoorusseqataassapput.

Sullissiviup pisortaasa aallaqqaasiutitut akissarsiassaat ukiunut pingasunut Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmit aningaasaliiffigineqarput. Aningaasaliiffigineqarneq Ilisimatusarfimmiit aqunneqarpoq. Suliffeqarfiit nunatsinni uuliamik gassimillu misissuinissaminnut atuinissaminnullu akuersissutillit piginnaanilinnik amerlisaaqataanissaminnut pisussaaffeqarput, taakkulu pisussaataitanerat aqutigalugu aningaasaliisoqarpoq.

Sullissiviup ingerlatsisui immikkullu ilisimasaqartut Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmut uuliasioqatigiinnullu attuumassuteqarnatik sulipput. Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik uuliasioqatigiillu toqqaannartumik, misissuinerup pilersaarusioneqarneranut sunniuteqarsinnaanngillat misissuinermilu paasineqartunut akuersisussaananatik assingusunilluunniit. Sullissivimmi immikkut ilisimasallit ataavartumik ingerlatsinermi sullissivimilu atortunik ineriartortitsinermi suliffeqarfinnut avataaneersunut aningaasaliisussarsiortuarterput.

Professor Anne Merrild Hansen

Anne Merrild Hansen Issittumi uuliamik misissuinermut tunngassuteqartumik inuiaqatigiilerinermut Ilisimatusarfimmi professori, Issittumi uuliamik gassimillu misissuinermi sullissivimmi aqutsisoq. Aalborgip Universititiani Danmarkimiittumi Avatangiisinik nalilersuinermi Issittumilu tunngasunut Lektor, 2015-2016-milu University of Alaska, Fairbanksimiittumi Fulbright Arctic Initiative scholari. Baffin Bay – Davis Strædimi Issittumi Siunnersuisoqatigiit ataanni nunap ilaanni suliniuteqartunut "Adaption Actions for a Changing Arctic" ilaasorta. Issittumi aatsitassanik piiiaaffinni kinguneqataasinnaasunik nalilersuinernek, inuiaqatigiinni sunniutaasimasunut nalilersuinernek, inuunerup pitsaassusaanut ineriartornermullu siammassisumik allaaserisaminik saqqummiussisartuuvooq. Anne iliuuseqarnikkut peqataatitsinissamillu iliuusissanik misissuineq immikkut ilinniarfiginikuai. International Association for Impact Assessmentimut ilaasortaavoq (IAIA). Aalborg Universitetitimi Avatangiisinut

pilersaarusionermut 2011-mi PhD-eqalersimalluni 2002-imilu Ingeniørvidenskabimi pilersaarusionermut kandidatinngorsimalluni.

Professor Rachael Lorna Johnstone

Rachael Lorna Johnstone Ilisimatusarfimmi Issittumi uuliamik gassimillu misissuinerimi Inatsisilerinerimi Professoriuvoq, Issittumi uuliamik gassimillu misissuinerimi sullissivimmi aqutsisuulluni, Akureyrimilu Islandimiittumi Inatsisilerinerimi Professoriulluni. Rachael Polar Law pillugu immikkut ilisimatusarnikuuvoq: Issittumi Qalasersuarmilu Kujallermi ingerlatsineq nunani tamanut atatillugu nunanilu tamani inatsit pillugu. Atuakkiamut *Offshore Oil and Gas Development in the Arctic under International Law: Risk and Responsibility* (Brill 2015) atuakkiortuuvoq, nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffii; Nunani tamani inuit pisinnaatitaaffiinut inatsit; Nunani tamani avatangiisinut inatsit; Piffissaaq eqqorlugu; Naalagaaffiup akisussaaffia Issittumilu iliuusissatut pilersaarutit pillugit siammasissumik saqqummersitsisarpoq. Rachael 2004-mi University of Torontomi inatsisilerinerimi ilisimatusarnermi doktorgradeqalerpoq 2014-imilu University of Akureyrimi Polar Lawimut masterinngorsimalluni, 2000-imi European Academy of Legal Theoryimi masterinngorsimalluni 1999-imilu University of Glasgowimi inatsisilerinerimi masterinngorsimalluni.

Nittartakkat

<http://uk.uni.gl/research/arctic-oil-and-gas-research-centre.aspx> (UK)

<http://www.uni.gl/ilisimatuutut-misissuinerit/issittumi-uuliamik-gassimillu-imm.aspx> (GL)

<http://da.uni.gl/forskning/forskningscentret-for-arktisk-olie-og-gas.aspx> (DK)